

IDEALITATEA

(SAU LUCRURILE ASA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

PREȚUL ABONAMENTULUI	PENTRU STRAINĂTATE	Apare totdeauna Dumineca	Redacția și Administrația:	Anunțuri se primesc la Administrația
Pe trei luni Lei 70	Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 300	—	Cluj, Str. Regina Maria 36.	foarei cu prețuri convenabile
Pe o jumătate de an Lei 130	Pentru America \$2	Editor și Redactor: J. B. Sima		
Pe un an întreg Lei 250				

OAMENI DE ERI ȘI DE AZI



MAXIMILIAN

1. Maximilian—impușcat de o gardă executoare mexicană la 19 Iunie, 1867, la Guerétaw, Mexic.
2. Charlotte—fiica lui Leopold I. al Belgiei, sora lui Leopold al II-lea, căsătorită cu arhiducele Austriei, Maximilian, fratele lui Francisc Josef, care fu făcut împărat al Mexicului cu ajutorul baionetelor francezilor lui Napoleon.



CHARLOTTE



MINISTRUL DE EXTERNE CANTONEZ

Ministrul de externe al guvernului Cantonez în drum spre Minister.



YOSHIHITO

împăratul Japoniei dela 1912 până la 1921, ultimul din vechiul tip al Mikazilor, mort la 25 Dec. 1926.



HIROHITO

Fiul cel mai mare al fostului împărat, regentul imperiului dela 1921 și actualmente împărat al Japoniei.

CEL MAI MIC HORNAR DIN LUME

Cel mai mic hornar din lume să află la Berlin, care a fost fotografiat însoțind pe tatăl său la lucru. Micul hornar n'are încă trei ani.

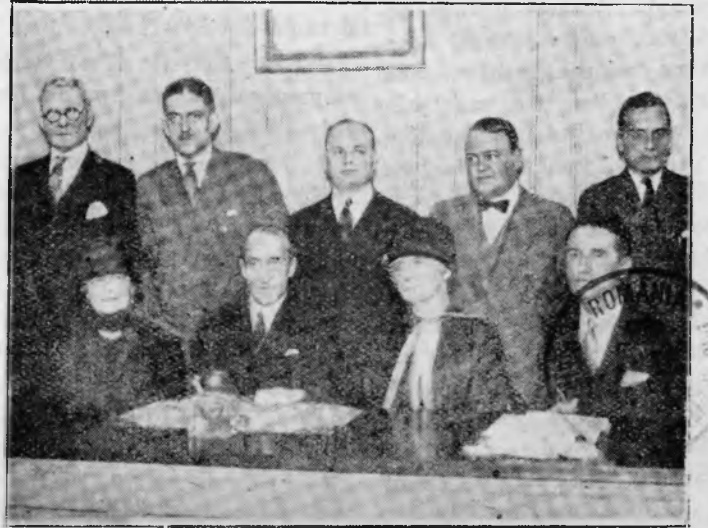


REGELE și REGINA Belgiei îmbrăcați civil în vizita pe care au făcut-o decurând la Londra

Un grup fericit la grădina Zoologică din Londra, care habar n'are de războiul englezilor în China.

La dreapta.—COMISIA MORALIZATOARE A TEATRELOR DIN NEW-YORK. Nici în America nu sunt permise toate. Acest „toate“ înseamnă deocamdată o comisie ale cărei cercetări a pus pe câțiva directori de teatru din acel oraș la răcoare. Comisia se compune din trei autori, trei regisori și trei actori.

La stânga.—Lumea înaintea Catedralei din Leningrad (Petrograd). Cu toată stăruința depusă de soviete să distrugă credința religioasă a fostei Rusii „sfinte“, poporul nu vrea să se lapede de religie.



REALITATEA
FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ ILLUSTRATĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
 Cluj, strada Regina Maria Nr. 36.

PREȚUL ABONAMENTULUI

 Pe un an întreg Lei 250
 Pe o jumătate de an „ 130
 Pe trei luni „ 70

PENTRU STRĂINĂTATE

 Pentru America \$2
 Jugoslavia și Cehoslovacia . Lei 300

Editor și Redactor: J. B. Sima

DUMINICĂ, 13 MARTIE 1927

AGONIA

Având libertatea, sau mai bine zis independența, de a privi și aprecia evenimentele politice ca simpli spectatori neincadrați în vre-o grupare care, potrivit așa numitei discipline politice, să ne silească a privi aceste evenimente prin prizma interesului de partid, vom analiza concis ultimul eveniment, în urma căruia spiritele sunt încă agitate.

Aceasta agitație va dăinui multă vreme, cu incriminări reciproce, cu scrâșniri de furie, cu discuțiuni inutile, pentru că nici o ocupație omenească nu dă prilej de mai multă vorbărie ca politica, și mai ales politica din țara noastră.

Repetatele spărturi din partidul național au culminat cu ultima, făcută de d. Dr. Lupu și tovarășii săi. Și de unde partidul național-țărănesc, — cu șefi multiplicați în urma fuziunilor și confuziunilor efectuate, — ridică plin de mândrie drapelul democratismului integral, democratism care nu era aportul d-lui Maniu și a celebrei suite, ci a partidului țărănesc, se vede acum ajuns la o urită cotitură din drumul său politic. Drapelul democratismului integral, sfârticat de spărturile cari s'au precipitat violent, ajunse în fine o zdreanță fără valoare. Era aceasta o urmare fatală, pe cari mulți au prevăzut-o pentru că împrennarea forțată între d-l Maniu, oscilator și târzielnic în hotăriri, cu d-nu Lupu—Stere—Mihalache mobili, agitați și doctrinari până la fuziune, nu putea să fie multă vreme.

Fuziunea s'a făcut cu multe călcări pe inimă din partea ambelor tabere. D-l Maniu, cu suta sa, după ce a ciocănit la toate ușile politice, s'a întovărășit cu fracțiunea takistă, care numai de sincer democratism nu putea fi acuzată. Această colindă politică și cărdășia takistă, dovedeau cu prisosință lipsa unei doctrine politice și a unor principii de guvernământ bine fixate. Țărăniștii, până la fuziune, marcau democrația de extrema stângă, având un program care, — horibile dictu, — vorbea despre lupta de clasă. Cum s'au putut amesteca aceste elemente componente pentru a da un partid omogen, cimentat prin doctrină și principii, numai naivii politici o pot explica.

Democrația, — multă, puțină, sinceră sau interesată, cât o fi

Data afară din școală



Comedia cu faimosul „Proces al Maimuței“, care a avut loc vara trecută în Dayton (America), și în care era implicat un profesor secundar de biologie, s'a terminat cu excluderea maimuței dela catedra școlilor secundare și superioare ale Statului Tennesseean, fiind alungată în deșeurile Africii.

Profesorul ținuse elevilor săi cursuri de biologie, anume că omul se coboară dela maimuță și nu este creat așa cum ar învăța Biblia. Statul Pa dat în judecată, și procesul a făcut senzație, nu numai în America, ci a pus în mișcare toată lumea împărțind în două tabere atât presa americană cât și cea europeană, pe autori, scriitori și pe toți oamenii de seamă, unii susținând partea unuia și alții partea celuilalt. Procesul a durat mai multe zile și profesorul Scopes fu condamnat de către curtea cu jurați la 100 dolari amendă în bani și eliminarea sa din învățământ în școlile Statului.

Profesorul a făcut apel, și mai deunăzi apelul a ajuns înaintea Curții de Apel Americane, care a susținut sentința tribunalului inferior, achitându-l numai de amenda în bani.

Unul din autorii legii anti-evoluționiste, senatorul Butler, a dat presei următorul interview:

„Nu putem sta indiferenți față de stupeficia Darwiniană, care răpește copiilor noștri speranța despre viitor. Credința majorității acestui popor este credința că omul a fost creat în chipul lui Dumnezeu, și nu se trage dela cine știe ce insectă, târătoare sau reptilă sau alt viermușor din pământ, desbrăcându-se din când în când de diferite părți și însușiri pe care le are animalul inferior. Nu sunt astăzi nici zece mii de oameni din cele șasesprezece sute de milioane care să fie ei însăși convinși despre coborirea omului dela maimuță. Nici nu pot aduce dovezi serioase. Sub frumosul nume de „știință“, aceștia prezintă lumii o mulțime de halucinații, răpind oamenilor încrederea și speranța în viitor.

„Bine înțeles, aceia cari privesc la grădinile zoologice ca să-și vadă strămoșii lor cum se acață de creangă, s'au supărat foc împotriva acestei legi; când pe de altă parte, acei cari privesc la Grădina Edenului și strămoșul lor creat în chipul lui Dumnezeu, sunt fericiți că Tribunalul Superior a susținut o lege care exprimă credința și voința majorității acestui Stat“.

fost, — a eșit compromisă chiar de la fuziune.

Astăzi d-l Dr. Lupu, autorul rupturii ridică marea, din nou, drapelul țărănismului, arătând cu energie că la el este adevăratul țărănism. D-l Mihalache și Stere susțin contrarul, iar d-l Maniu privește nedumerit la sfârșirea partidului înjghebat cu atâta trudă.

Că partidul nu va muri, asta e sigur. Doar numai ramele se pot multiplica tot atât de lesne și rapid.

Dar că sănătatea îi este serios zdruncinată, e tot așa de limpede.

O întrebare se impune: din aceste meșteșugite combinații de laborator politic cu ce s'a ales anemica noastră democrație? Cu o compromitere care a dus-o la agonie.

Prima compromitere, fuziunea, ne-a dovedit că nu poate fi vorbă despre a sinceră democrație într'un partid scos dintr-o eprubetă politică, partid în care noii veniți, nu acceptau

cu o zi mai înainte vederile tovarășilor de azi.

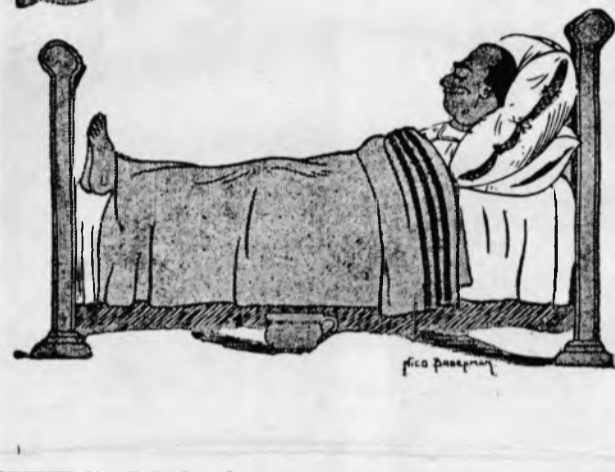
D-l Dr. Lupu prin gestul său energetic, a readus un surâs de speranță pe figura celor entuziaști, dar totodată naivi. Când d-l Dr. Lupu a acceptat fuziunea era tot atât de țărănist ca și azi? Atunci pentruce a primit-o?

Gurile rele șoptesc, — și noi am ajuns să nu ne mai mirăm de nimic, — că d-sa gravitează spre liberali. An înghițit liberalii democrații mult mai roșii și i-an mistuit lesne în stomahul lor de struț, așa că această pilulă democratică n'o să le strice digestia.

Făcând bilanțul acestor evenimente, — și chiar dacă d. Dr. Lupu n'ar gravita spre liberali, — reesă totuși destul de clar că democrația agonisează. Țandura țărănistă nu mai poate însemna aproape nimic în mișcarea politică de la noi.

Și totuși credem că fracțiunea Lupu se va alipi cu seninătate la alt partid.

»Realitatea« politică



„VISUL LUI MUSSOLINI“

— Notenkraaker (Amsterdam)



Anglia și Franța: „Așază-te pe scaun, scumpă surioară, și să vorbim de desarmare“.

Italia: „Seuzați-mă, nu pot acum — așteptați până voi avea și eu fotolii tot atât de confortabile ca ale voastre“

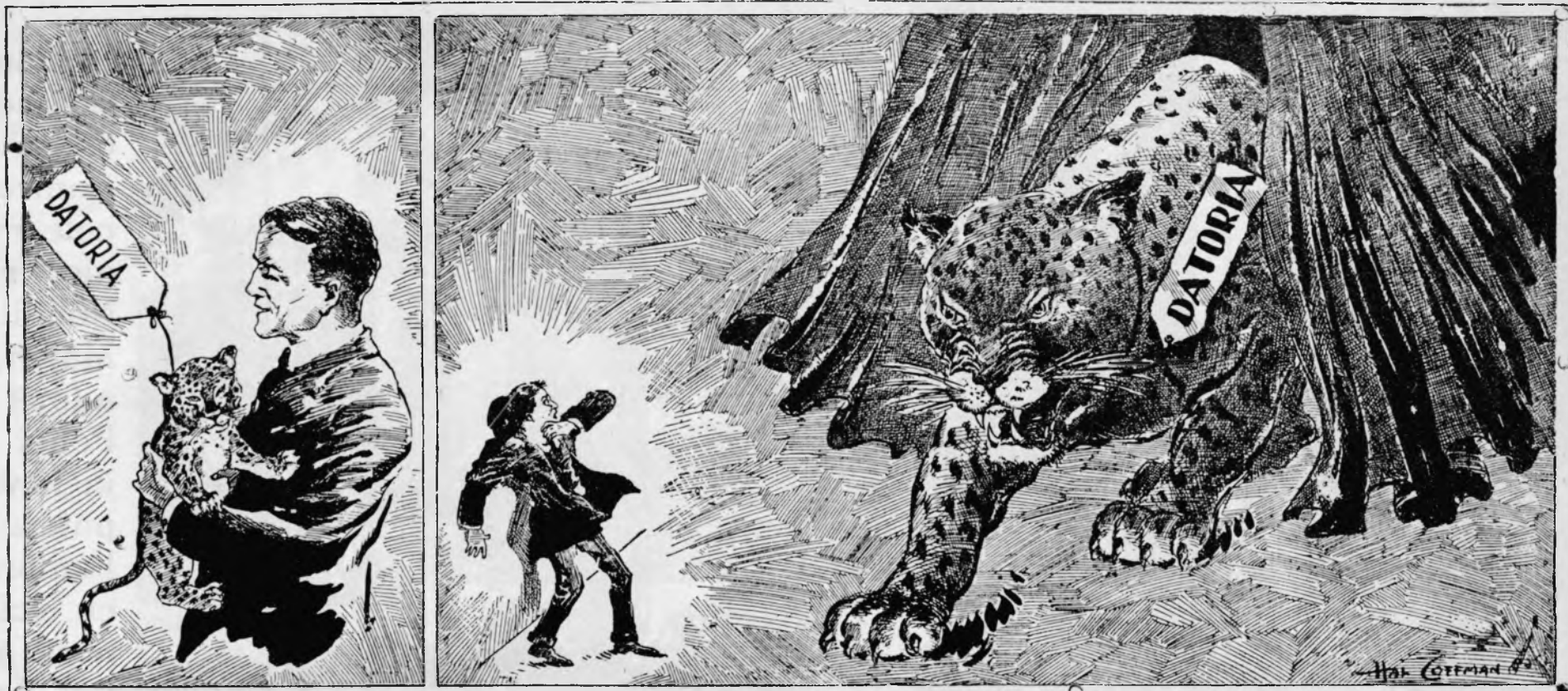
— Il 420 (Florența—Italia)



PROBLEMA DESARMĂRII NAVALE

Chinezul: „Privește frate, această Mare se numește Oceanul „Pacific““

Intrebați-l pe omul în datorii



NIMIC nu-l plictisește pe tinăr mai mult ca sfaturile: să nu să îndatoreze, să nu facă datorii, să muncească și să fie independent. Adeseori sfaturile date împotriva datoriiilor plictisesc și pe cei bătrâni. Datoria este ca o piatră de moară, atârnată de gât, pe care ți-o atârni singur și trebuie să o porți pe lângă alte greutăți și sarcini ale vieții.

Shakespeare a scris, cu privire la datorii, aceste rânduri:

„Să nu fii dator nici să nu împrumuți; căci împrumutul adesea te face să te pierzi atât pe tine cât și prietenii“.

Este ușor să convingi pe cineva să nu IMPRUMUTE pe alții. Egoismul întotdeauna îți spune—„NU IMPRUMUTA“, și împrumutătorul descoperă prin amară experiență că a IMPRUMUTA bani, înseamnă a-ți PIERDE atât banii cât și PRIETENII.

Este ușor să convingi pe oameni să nu împrumute, să nu gireze polițe, să nu garanteze pentru ceea ce vor și pot să facă alții la anumite timpuri, datorită unor împrejurări sau întâmplări.

Este însă greu să-i convingi să nu se INDATOREASCA. Datoriile, atunci când le faci, sunt bani comozi, fiindcă nu te-au costat nimic și tocmai de aceea nu sunt apreciați.

Nu s'a spus însă adevăr mai mare și mai cuprinzător ca cel cuprins în cele două rânduri citate ale lui Shakespeare. A împrumuta bani înseamnă ai pierde atât BANII cât și PRIETENUL căruia i-ai împrumutat.

A lua bani împrumut este cel mai mare rău săvârșit împotriva economiei și cultivă spiritul leneșiei. Pentru ce să MUNCESȚI când poți să te împrumuți și să ai toate cele trebuincioase?

Împrumuturile transformă economia în plictiseală.

Împrumuturile sunt pentru omul cinstit otrava sufletului. Omul dator n'are pace, liniște sau viață bună. El muncește pentru alții până se descurajează și adeseori sfârșește cu ștreangul în gât sau cu revolverul sau cu pistolul în mână.

Un alt învățat a spus: „Cel ce se obișnuiește cu împrumuturile, a început să alunece pe drumul sărăciei și întristării“. Cine se îndoiește de adevărul acestor cuvinte n'are decât să observe privirea omului dator, care traversează strada pentru a nu se întâlni cu creditorul său.

Omul în datorii îți va spune însemnătatea acestei ilustrații. Nu există animal mai dragălaș cu care să te joci ca „Comoditatea banilor împrumutați“ până animalul e TINĂR. Când îmbătrânește, puiul care era atât de plăcut și agreabil odinioară devine o sălbătăcie care îți mărăie în nas, care te înțeapă cu ghiarele și de care nu îndrăznești să te apropii. Până e pui, e plăcut și draguț. Când crește, el te rupe și distruge.

Un alt învățat a spus: „Acela care nu știe să facă economie din ceea ce câștigă, își poate, tot așa de bine, ținea nasul pe tocilă“.

Dacă vrei să știi ce înseamnă „ținea nasul pe tocilă“, întrebă pe „omul care e veșnic DATOR“, care se obișnuiește cu datoriile și care veșnic face datorii.

A fi dator înseamnă a fi robul altuia. Datoriile sunt iadul mental pe pământ. Datoria alungă somnul, nimicește orice plăcere și distruge sănătatea.

Nouă zecimi a oricărei plăceri care provine din cele ce agonisești, provin în primul rând din conștiința că ai MUNCIT.

Datoria distruge independența, distruge respectul de sine. Dacă ai propune unuia care se obișnuiește cu datoriile să se facă robul altuia, să se supui ordinilor acestuia, să i-se plece oridecâteori îl vede sau întâlnește, ce credeți că ar spune? Cu toată siguranța s'ar împotrivi și și-ar manifesta o adâncă INDIGNARE împotriva unei astfel de propuneri de a-l face robul altuia.

Și tocmai aceasta se întâmplă acelor care se îndatorează. Cea mai înțeleaptă carte spune:

„Cel ce se împrumută se face SERVUL creditorului său“.

În momentul când te-ai împrumutat cu BANI, nu mai ești AL TĂU. Omul care te-a împrumutat, și-a înscris ipoteca asupra capului tău. De aci înainte ești al său cu trup și suflet. Nu mai muncești pentru tine, ci pentru el.

Datoriile cresc încet, dar sigur, pe nesimțite, până ce în urmă ele devin ca leopardul crescut din ilustrația de mai sus. Lucrul cu care la început te-ai JUCAT, devine mai târziu un monstru, care te distruge.

Milioane de oameni au nevoie să

vadă această ilustrație, și mai ales cei tineri. Trimite această ilustrație unui prieten al tău care are nevoie de dânsa.

Majoritatea oamenilor trăesc și cheltuiesc tot ce câștigă, și încă și mai mult. Acest mai mult îl împrumută sau cumpără pe credit, se îndatorează și rare au fost cazurile când un om care s'a adâncit în datorii, a eșit cu bine dintr'însele. Bani luați împrumut sunt bani ușor câștigați, și tot ușor se și duc.

Beecher a spus: „Datoria unei biserici este salariul diavolului“. Altul a scris: „Datoria este cea mai rea sărăcie“. Aceste cuvinte cuprind mari adevăruri. Căci sărăcia fără datorii este cel puțin o sărăcie liberă și fără frică. Datoriile ADAUSE sărăciei, sunt tot așa cum ai adăuga la greutatea sărăciei, frica, neliniștea și umilirea.

Un învățat vechiu, scria: „O datorie mică te face dator; o datorie mare te face vrăjmaș“. Franklin, care în tinerețea sa, a gustat bobițele amare ale sărăciei, a spus: „Munca și economia plătesc toate datoriile și aduc prisos. Desperarea, lenea și risipa, le înmulțesc“. Tot acest mare om, a mai spus: „Mai bine să te culci fără cină, decât să te trezești dimineața în datorii“.

Ferice de omul care poate să se ferească de datorii.

„Datoria“, scrie Emerson, „este piatra de tocilă care îți tocește viața. Îți lasă soția văduvă și copii orfani; ruinează sufletele nobile și distruge energiile, prerogativele și inițiativa. Datoria îți consumă timpul cum consumă pământul înșelat ploaia. Datoria descurajează și ingenunche spiritele mari, le umple cu frică și le scoate în pustiu.

Datoria este receptorul care te vinde fără milă, prin faptul că ești dator“.

Cititorul ar putea să întrebe: „Care este folosul argumentelor împotriva datoriiilor? S'ar putea tot așa de bine argumenta împotriva prostiei de-ăși rupe cineva piciorul cu voința. Unor oameni li-e sortit să li-se întâmple accidentul și să-și rupă piciorul, și tot așa altora, să ajungă datori. După ce și-a rupt piciorul, omul este mai cu grijă cum să umble“.

„Omul care a trecut odată prin chinurile datoriiilor, pune mai mare băgare de seamă pe ceea ce câștigă și cum cheltuiește ceea ce a agonisit“.

Datoria, asemenea rachiului și a altor beuturi narcotic, începe cu mânguliri, puțin acum, puțin apoi, până ce bietul om nu mai poate să scape din ghiarele ei.

Adeseori datoriile nu se fac în urma unei lipse oarecare.

Sunt și datorii „înțelepte“, dacă se pot numi ca atare, datorii cari îmbunătățesc starea materială a familiei, cum sunt de pildă investițiunile în afaceri rentabile.

Dar morala acestui articol și ilustrații este: FERESTE-TE DE ORICE FEL DE DATORIE. Intipărește în mintea copiilor tăi, fraților tăi și surorilor tale, prietenilor și tuturor acelorora asupra cărora ai vr'o influență, să steie departe de datorii. Cel mai mare dușman al datoriei este ECONOMIA. Citește articolul din No. 4, apărut pe această pagină, și vei scăpa de datorii.

Citiți și abonați

REALITATEA

cel mai mare ziar ilustrat din România

Abonamentul pe un an — — 250 lei

Pe un jumătate — — — — 130 lei

Pe trei luni — — — — 70 lei

Umpleți rubrica de mai jos și o trimiteți nouă.

REALITATEA

ziar săptămânal ilustrat

Cluj

Domnilor: Vă rog să-mi trimiteți REALITATEA la care mă abonez pe timp

an — luni.

Numele _____

Orașul _____

(sau comuna)

Str. _____ No. _____

(sau p. u.)

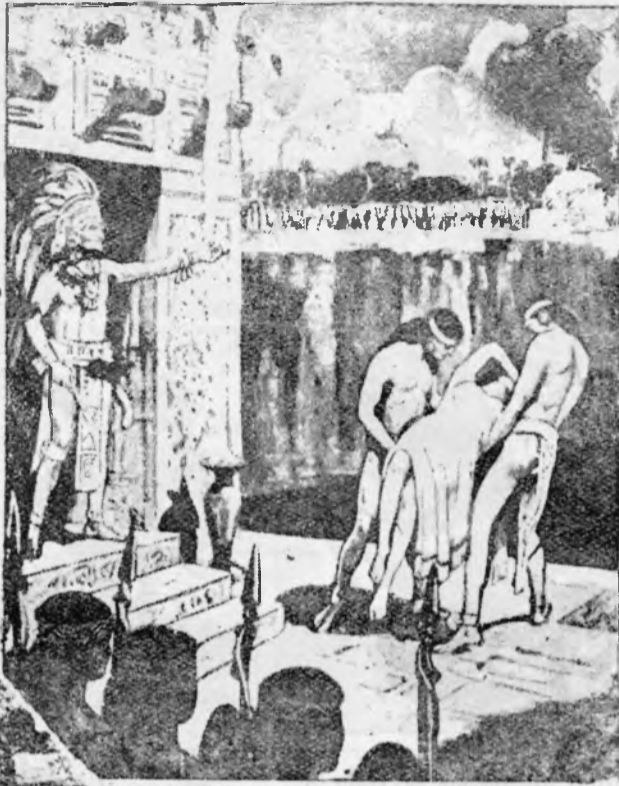
Jud. _____

Tesaurile găsite în Fântâna Sfântă



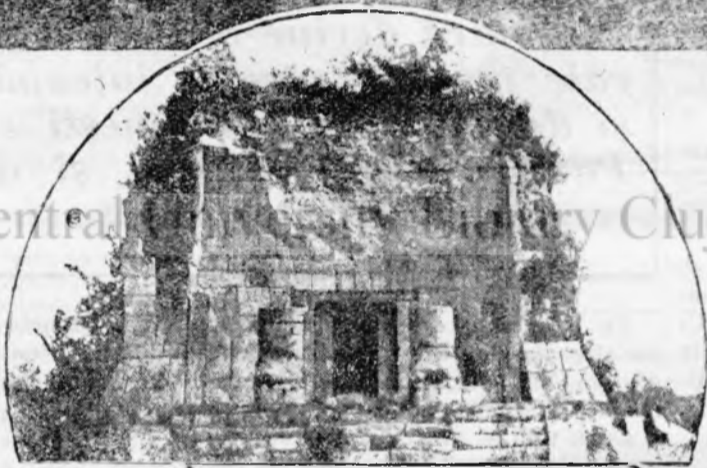
Unul dintre preoții însărcinat cu aruncarea fecioarelor tinere în Fântâna Sfântă

Templul lui Kukulcan, Dumnezeul Ploii, din Chichen-Itza, unde fecioarele treceau prin o anumită ceremonie înainte de a fi sacrificate Șarpelui cu Pene și aruncate în Fântână.



Sacrificarea unei fecioare Dumnezeului Ploii prin aruncarea ei în Fântâna Sfântă din Chichen-Itza.

Fântâna Sfântă (Chichen-Itza, Yucatan) în care erau aruncate fecioarele cele mai frumoase ale Impăratului Nobililor Mayaian, drept jertfă adusă Șarpelui cu Pene, carele erau aruncate în fântână în putere asupra Fântâna este cu scheletele nești și mai multe tăți de aur și lucruri de valoare.



Templul Tigrilor din Chichen-Itza, unde se făceau alte jertfe. Victimelor — fecioare tinere și nenoroците — li se scotea inima din corpul încă viu și apoi oferite zeilor.

an, precum și serbări speciale pentru vremuri de secetă sau prea multă ploaie, când mulțime de tinere și tesauri erau aruncate în fântână, ne putem închipui ce de schelete și tesauri trebuie să se găsească în această fântână.

Cam la 100 de ani înainte de venirea Spaniolilor, imperiul Mayaian a început să se dărâme. Cauza căderii și dărâmării acestui imperiu este un mister până în ziua de azi. După legendele Mayaianilor, de altfel o rasă aproape dispărută și cufundată în barbarism, se spune că începutul căderii imperiului lor se datorește unei ciumi care a ținut șapte ani, urmași apoi de alți șapte ani de foame, în cursul cărora sute de mii de oameni, femei și copii au murit.

Se pare însă că legenda Elenii din Troy are mai multă autoritate și merită mai multă crezare decât altele. După această legendă trei din orașele mai de seamă ale Mayaianilor—Chichen-Itza, Mayapan și Uxmal formară o confederație și timp de mai mulți ani regii celor trei orașe au cărmuit cu bine și înțelepțește. Apoi regele Chichen-Itzei și-a luat de mireasă pe Prințesa iubită și de Regele Maiapanului. Invitat la nuntă, acesta a venit cu 20 din cei mai aleși sfetnici și nobili ai săi. Obiceiul acestor nunți imperiale era să se îmbete tun. Regele Maiapanului și nobilii săi nu s'au îmbetat, ci s'au făcut numai că sunt beți, și când nobilii Itzanului începură să se căză de pe scaunele lor în urma intoxicației mulți bețuri, regele Maiapanului s'a strecurat în camera miresei, furându-o. Când regele Chichen-Itzei s'a trezit, el s'a trezit cu o durere de cap și fără împărăteasă. A declarat războiu Maiapanului, cerând ajutorul regelui Uxmal, care a refuzat, rămânând neutru. Itzani au impresurat Maiapanul și tocmai când prădau avutul oaspetului perfid la nunta regelui lor, acesta a trimis soli la Mexic cerând ajutorul Tolcelor, care n'a întârziat. Cu ajutorul Tolcelor, Itzani fură cuceriți, masacrați și înslăviți.

Tolcii au pus apoi stăpânire pe

TESAURE de rară valoare s'au găsit în fântâna din Chichen-Itza, Yucatan, una din țările Americii Centrale, în care vechii Mayaiani, o rasă misterioasă, își aruncau fetele lor mai frumoase,

precum și mari cantități de obiecte de aur și alte lucruri de mare valoare.

An de an timp de aproape opt veacuri această adâncă baltă sau fântână unde se presupunea că trăiește Kukulcan, „Șarpele cu Pene”—Dumnezeul Ploii Mayaianilor — primea aceste jertfe nevinovate. Ingropate în nămolul din fundul acestei fântâni s'au găsit schelete de fete și prețioase lucruri de aur cari au stat neconturbate timp de 400 de ani, dela marea cucerire Spaniolă.

Cu ajutorul aparatelor moderne de scufundare, o parte a acestor tesauri au fost acum descoperite și scoase și așezate în Muzeul Peabody dela Universitatea Harvard. Valoarea obiectelor de aur extrase din nămolul „fântânei sfinte” se evaluează la câteva sute de milioane lei. Valoarea lor pentru arheologie și etnologie nu poate fi însă pretuită în bani.

Această găsimă se datorește unui consul american cu numele Thompson, mai mulți ani consul general al Americii la Yucatan, iar d-l T. A. Willard a publicat de curând o carte sub titlul de „Orașul Fântânei Sfinte”, din care este luat conținutul acestui articol.

Se spune ca nici a zecea parte

din valoarea ce se găsește în nămolul acestei fântâni sfinte n'au fost încă scoase, fântână în care se găsește tot ce a avut mai de preț o civilizație dispărută tot atât de mare și puternică ca și a Egiptului.

Fântâna Sfântă este în orașul Chichen-Itza, odinioară orașul sfânt al imperiului Mayaian, situat la vreo 80 de km. spre răsărit dela Merida, capitala Yucatanului. Chichen-Itza era Mecca imperiului, și tocmai această fântână îi dădea importanța pe care o avea, și la care mii și mii de Mayaiani, devotați călătoriau în fiecare an să aducă jertfe Dumnezeului Ploii.

Fântâna are o lățime de 50 de metri, în formă de cerc, iar pereții de peatră văroasă se coboară perpendicular, având o adâncime de 20 de metri până la suprafața apei. Apa are o adâncime de alți 20 de m. până la nămol, iar nămolul însuși nu se știe încă cât este de adânc. Apa fântânei provine dela un izvor din pământ în peretele fântânei. Fundul fântânei este compus din mai multe creste de stâncă, și adâncimea între aceste creste nu s'a putut încă stabili. Intre aceste creste se află cea mai mare parte a lucrurilor de valoare și tesaurilor preoțimeii Mayaianelor.

Nu se știe origina acestor Mayaieni și cum au ajuns să se stabilească în Yucatan. Dar la intrarea lor în acelea părți, lucrul care le-a părut mai curios, spune legenda, a fost această fântână extraordinară. Forma ei simetrică în formă de cerc, pereții ei drept în jos precum și apa negrie și liniștită le indica

că fântâna trebuie să fie locuința vreunui Zeu. N'a trecut mult până preoții lor au și primit o „descoperire” cum că în adevăr fântâna este locuința unui dumnezeu cu nimic mai prejos de Kukulcan, care trimetea sau opria ploaia Mayaianilor. Credința în această descoperire a devenit de ce în ce mai hotărâtă și în curând au început să se adune jertfele cu care să molcomească și să obțină bunăvoința Șarpelui cu Pene.

* * *

Orașul Chichen-Itza are un trecut de 14 veacuri, a cărui fondare a început pe la mijlocul secolului al V-lea. Intr'un timp orașul avea o populație de 300,000 locuitori.

În primăvara fiecărui an se ținea ospățul sfânt anual, când mai multe fecioare erau sacrificate Dumnezeului Ploii. Mulțime de lucruri prețioase aduse de popor încă erau aruncate în fântână în semn de recunoștință și de a obține favoare zeului. În scurtă vreme legenda sau credința cu Fântâna Sfântă s'a răspândit în toate orașele imperiului, care, la rândul lor, își trimeteau fecioarele și lucrurile prețioase pentru a fi sacrificate Dumnezeului Ploii și aruncate în fântână. Cum erau și vremuri de secetă, pentru care trebuiau

să se facă jertfe deosebite, fiecare oraș trimetea o anumită cotă de fecioare și tesauri de mare preț, ca se fie aruncate în fântână.

Dr. Gann, un distins explorator englez a descoperit nu demult ruinele orașului de mult dispărut Coba, un alt oraș mare al Mayaianilor, acoperit în desigurile Yucatanului cam la vreo 80 de km. dela Chichen-Itza. Făcând săpături în aceste localități, s'a găsit un drum ridicat, un fel de șosea specială, care făcea legătura între cele două orașe. Drumul avea o lățime de 10 metri, era făcut din pietre mari cioplite și bine potrivite la olaltă, și care se sfârșia la porțile imensului templu a lui Kukulcan din Chichen-Itza. La Coba drumul se sfârșia tot la porțile templului lui Kukulcan.

Acest drum făcea legătura între cele două temple, întrebuintat exclusiv de către preoți pentru aducerea jertfelor de fete și tesauri la fântâna sfântă. Într'un timp, preoții se opriau la templul din Chichen-Itza, iar după anumite ceremonii, nevinovatele jertfe erau scoase și aruncate în fântână.

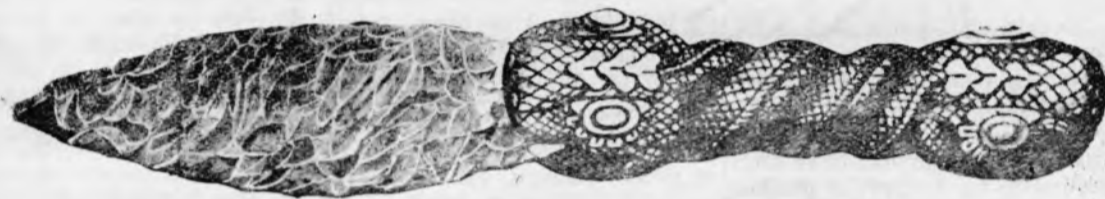
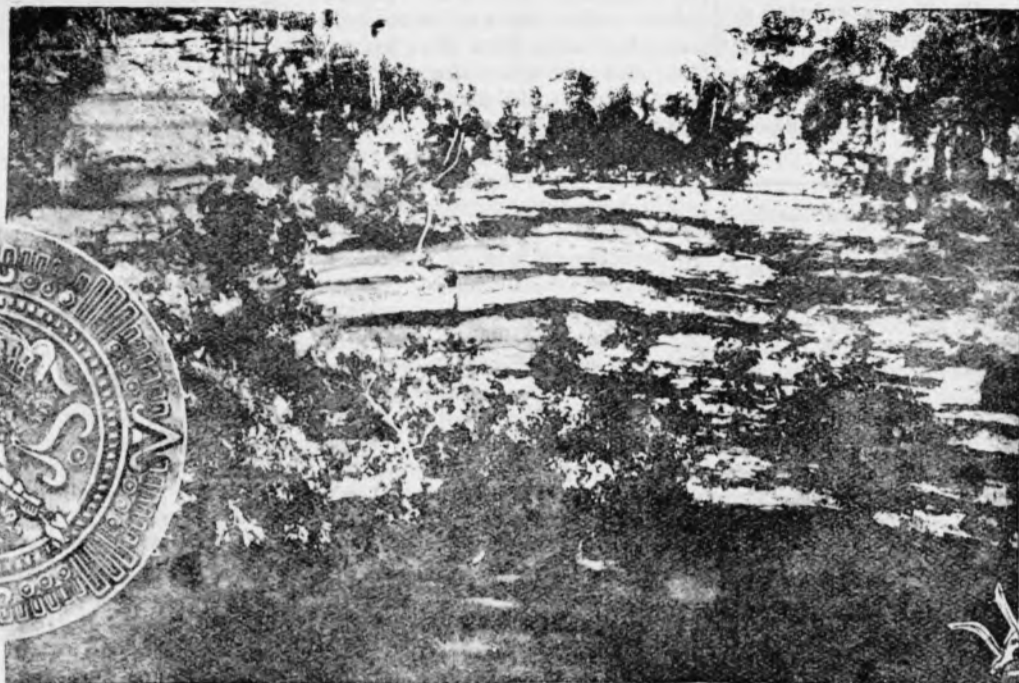
Ținând seama de faptul că aceste serbări se țineau an de

tă a preoților Maieni din Yucatan

fântă din
Itza (Yu-
care erau
fecioarele
frumoase
ratilor și
nperiului
ept jertfă
pelui cu
e locuia
și avea
pra Ploii.
ste plină
te ome-
aricanti-
r și alte
e mare
are.

La dreapta o fotografie a locului unde să găsește fântâna cu valori necunoscute.

O medalie de aur solid sau bătut de opt folii în diametru găsită împreună cu alte lucruri de aur în Fântâna Sfântă.



Cuțitul cu care se scotea inima jertfelor vii, având custură de sticlă și mâner de aur în formă de șarpe găsit în Fântâna.

Chichen-Itza, făcându-i orașul lor. În timpul ocupării orașului preoții Fântânei Sfinte au aruncat tot ce au avut în fântână: tezaurele templului, fetele alese și pe nobilii cetății. Confederația fu astfel înfrântă și pe timpul venirii Spaniolilor civilizația Maianilor era în declin, și multe din orașele lor erau deja parșite și însălbătăcite.

Fecioarele erau aruncate de pe pragul unui templu zidit anume pe marginea Fântânei Sfinte. Trimisii preoților lui Kukulkan cutreerău Maia, căutând și alegând fecioarele frumoase. Numai fecioarele plăcute și dragălaşe erau considerate ca merituose să devie miresele Șarpelui cu Pene. De obicei fetele

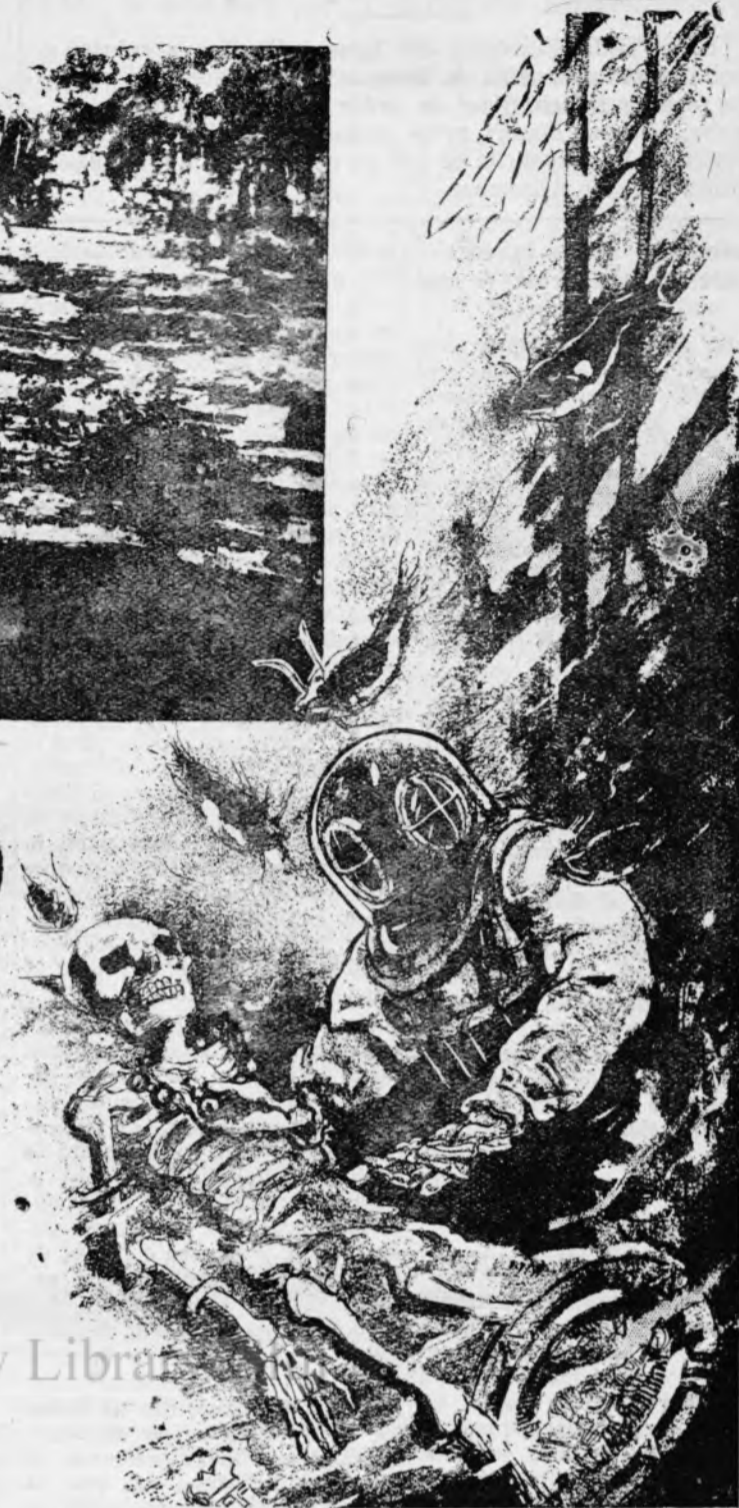
acestea se găseau mai ales la familiile imperiale și ale nobililor Maieni. Unele din ele erau alese dela vârsta de 7 ani, crescute în mod special, și aruncate în fântână între vârsta de 14-20 ani.

Aruncarea se făcea de către doi preoți instruați anume pentru acest scop. În momentul când trupul nefericitei jertfe părăsea brațele acetsora, aceștia îi mai dădeau o trântitură care adesea îi turtea gâtul sau spatele, ca un ultim rămas bun. Altă dată jertfa era asvârlită în așa fel în cât să facă o întorsătură în aer și să cadă pe față sau pe spate în apă cu o putere atât de mare în cât fecioara devenea inconștientă, se scufunda și îneca momentan. Dar dacă preoții

voiau să o primească înapoi, fecioara era aruncată să cadă pe picioare, scufundându-se la o oarecare adâncime a apei și apoi eșia din nou la suprafață, încă vie. Preoții îi întindeau apoi un fel de scară de sfoară, groasă și o scoteau afară. Fericită jertfa era onorată ca una din trimisele Dumnezeului Ploii cu vești speciale pentru Maieni.

Cu venirea Spaniolilor sacrificiile fântânei au încetat, și n'au rămas decât amintirile lor formate în legendele Maianilor.

Dr. Thompson, scufundat în adâncul Fântânei a dat preste un schelet cu șgarzi și lanțuri de aur și alte pietre prețioase. Era scheletul unei nefericite fecioare, poate fată de Impărat, care fu sacrificată Șarpelui cu Pene și aruncată în Fântâna Zeului Ploii.



Bogatul la Ușa Raiului

„Mai ușor va intra cămila prin urechea acului decât bogatul în împărăția cerurilor.”

CÂT E DE MARE CERUL

Un preot din America cu numele George S. Hawes s'a pus să studieze mărimea cerului, adică locul celor sfinți și a ajuns la următoarele rezultate:

Cerul este un oraș de 1500 mile pătrate sau 6000 mile în diametru.

Cetatea este pătrată și nu ar încapa pe continentul American.

Zidurile care inconjoară Cerul au o înălțime de 250 mile sau circa 500 km. fiind de 30 de ori mai înalte decât înălțime la care s'a ridicat vre-un aviator cu aeroplanul.

Pereți sunt de 316,500 de ori mai înalți decât faimosul zid chinez, și de 8 ori mai groși.

Trebue 50 de ore, sau mai mult decât 2 zile, ca să treci deacurmezișul cerului cu expresul cel mai repede.

De fiecare parte a cerului, să găsească 3 uși sau porți de intrare, 12 în total.

Este loc pentru 100 miliarde de suflete, ocupând un spațiu pe care-l ocupă astăzi un locuitor al Londrei.

Cetatea este zidită din „diamant”, și străzile sunt pavate cu aur.

Locuitorii sunt cinstiți și n'au nevoie de încuieri și lacăte, de tribunale sau de poliție.



„Democrația în Parlamentele Polon și Litvania.”

—Isvestia (Moscova).

Aș vrea să știu

După pilda gazetelor din apus înființăm o rubrică nouă în foaia noastră, la dispoziția cititorilor. Aci vom da răspuns întrebărilor de ordin general, ce ni-se vor pune, și vom lămuri orice nedumerire științifică sau practică. Răspunsurile se vor da pe rând, în limita spațiului de care dispunem.

Care sunt țările în care se nasc, se căsătoresc și mor mai mulți oameni?

După statisticile demografice cele mai noi, țara unde sunt mai multe nașteri e a noastră. La 10,000 locuitori în România, se nasc 367 de prunci, pe an. Urmează Japonia, cu 338 la 10 mii locuitori. Italia și Spania 294; Ungaria 277; Olanda 243; Austria 216; Germania 205; Franța și Belgia 196; Anglia 186; Cehoslovacia 154. Căsătoriile cele mai numeroase se fac în Belgia, 100 până la 110 însoțiri la 10,000 de locuitori; Cehoslovacia urmează cu 95; apoi Franța 90; România 90; Ungaria 88; Japonia 87; Italia și Austria 80; Spania și Olanda 74; Germania 72.

Cehoslovacia e țara unde sunt mai multe decese, anual 261 la 10,000 locuitori. Țara noastră ocupă rândul al doilea cu 233; Japonia 212; Spania 197; Franța 181; Italia 172; în Belgia nu mor decât 127 oameni din 10,000; Anglia 123; Germania 118; Olanda 98.

E adevărat că în fiecare an populația țării noastre sporește cu 170—180 mii locuitori. Dar eliminând relele condițiuni igienice în care trăiesc oamenii, această cifră ar putea spori mult.

Ce este un H. P.?

H. P. sau horse-power e traducerea pe englezește a expresiei: cal-vapor. Se spune despre puterea unei mașini motrice sau a unui motor că este egală cu unul, doi, zece, șaptezeci, etc. de H. P., sau cai vapor, sau mai simplu, cai... Un automobil de 60 de cai bunăoară, înseamnă că are un motor de-o putere egală cu 60 H. P. Să nu se creadă cumva că este vre-o legătură între puterea de un cal și forța animalului cu același nume.

Pterea unui motor sau a unei mașini motrice este cantitatea de lucru mecanic pe care poate să ne-o dea într-o secundă.

Ridicând drept în sus, la o înălțime de un metru o greutate de un kilogram, se îndeplinește un lucru mecanic egal cu un kilogram-metru.

Mașina sau motorul care este în stare să facă un lucru mecanic de 75 kilogram-metri pe secundă are o putere egală cu un H. P. sau un cal-vapor.

Prim urmar motorul automobilului de 60 cai, are o putere egală cu 75 kgrame înmulțite cu 60, are adică 4500 kilogram-metri pe secundă. El ar putea ridica în sus cu câte un metru pe fiecare secundă, 4500 kg. La automobil determină mișcarea roților cu această putere, la aeroplan rotirea elicei, etc.

De ce acoperim vasul când vrem ca apa sau alt lichid să fiarbă mai iute?

Despre un lichid se spune că fierbe atunci când a fost încălzit atât încât se formează vaporii (aburi) în toată masa lui, sau exprimat științificește, când tensiunea (forța de apăsare) a vaporilor ajunge egală cu presiunea exterioară (a atmosferei).

Apa curată fierbe la 100 grade centigrade, dacă ținutul nu e șes apa fierbe mai ușor, presiunea atmosferică fiind mai mică. La Cluj, apa fierbe la 99 grade, alcoolul (spirtul) la 78 grade, benzina la 80 grade, eterul etilic

la 34°, argintul viu (mercurul) la 358 grade, etc.

Ca să formeze vaporii (aburii) trebuie să dăm lichidului căldură. Vaporii care se produc, duc cu ei mare parte din această căldură. La suprafața unui lichid, oricât de joasă ar fi temperatura lui, se formează totdeauna vaporii. (Deaceia în timpul verii apa lăsată afară în străchini sau apa din mlaștini se duce, evaporază cum se spune științificește).

Lăsând vaporii să plece dela suprafața unui lichid pe care l-am pus la foc să fiarbă, aceștia vor lua mereu căldură din masa lichidului și-l vor împinge astfel să se încălzească repede, până la temperatura la care el fierbe. (Dacă suprafața e mare și lichidul e încălzit cu încetul nu se va putea încălzi niciodată până la temperatura de fierbere). Acoperind vasul, vaporii nu pot să plece. Ei păstrează căldura lichidului, acesta se încălzește repede și astfel ajunge mai ușor la temperatura de fierbere.

Nu trebuie să închidem ermetic vasul; așa încât aburii să nu mai poată ieși de fel, căci atunci cădem în alt păcat; presiunea vaporilor crește mereu, cu ridicarea temperaturii, temperatura de fierbere a lichidului se urcă și (lichidul nu mai fierbe) și de continuăm încălzirea, ajunge un moment când presiunea e destul de mare ca să spargă pereții vasului.

Deaceia, ca să grăbim fierberea apei, a laptelui, sau a oricărui lichid, trebuie să acoperim vasul în care-l încălzim, dar să lăsăm loc aburilor să scape din când în când așa încât presiunea la suprafața lichidului din vas, să rămâie mereu aproape egală cu cea atmosferică.

De unde vine expresiunea „a plăti la calendele grecești“?

Calendarul roman împărțea timpul în zile, luni și ani, aproape ca noi. Anul romanilor avea la început 300 de zile, împărțite în zece luni. Fiecare lună era împărțită în trei: *calendele*, *idele* și *nonele*. Calendele cădeau la întâi ale lunii, idele la 13 sau 15 iar nonele în ziua nouă înainte de ide. Calendele erau consacrate zeiței Junona și erau zilele când se plăteau datoriile, din fiecare lună.

La greci erau luni de 29 zile și altele de 30 de zile. Aveau douăsprezece luni și tot la opt ani adăugau încă trei luni. Fiecare lună avea numele unei sărbători: Hecatombocion, Metagition, Boedromion, Pyanepsion, Moemacterion, etc.

Diferitele sărbători formau zilele de orientare. În Hecatombocion se sărbătoriau Panatheneele, în Boedromion, sărbătorile lui Eleusis, etc., și se spunea bunăoară trei zile înainte de Panathenee. Grecii nu aveau nici calendele nici ide, nici none... De aci expresie a plăti la calendele grecești. (ad calendas graecas solvero).

CĂUTĂM

Vanzatori și plasatori ai ziarului nostru precum și achizitori de abonamente în toate orașele și satele din țară pe lângă un bun rabat.

Cei interesați să ne scrie și le trimitem condițiunile.

Regiuni culturale

Anul 1927 ne-a adus mai multe bazaconii, cari n'au existat până astăzi. Între acestea bate recordul, împărțirea țării pe așa numitele regiuni culturale, cari sunt conduse de „inspectori culturali“.

Să ne ierte lumea, dar dacă nimenea nu protestează, noi cel puțin vom scrie câteva șire despre regiunile culturale, pentru a le prezenta în fața publicului în adevărata lor lumină.

Aceste regiuni culturale în felul cum sunt create și după cum au început să funcționeze nu servesc de loc interesul public, ci sunt adevărate posturi de sinecură pentru căpătuirea celor câțiva corifei averescani, cari au început să facă obstrucție pe motivul că nu și-au uns și ei buzele cu nițică untură de pe spatele țării, sau nu și-au umplut în deajuns sacul fără fund.

Noi facem politică românească și nu de partid, de aceea condamnăm sus și tare faptele cari nu servesc interesul general al țării.

În cele mai multe părți, șefii, sau inspectorii acestor regiuni culturale, n'ar merita să fie decât simpli măturători de stradă.

Suntem pentru menținerea regiunilor culturale, dar în schimb pretindem în fruntea lor oameni merituosi, oameni capabili a împărtăși lumină celor lipsit de ea, oameni cu suflet mare și nu niște simpli păpușari lipsiți nu numai de valoare intelectuală, ci și morală.

Inspectorii culturali au de sigur menirea de a ținea conferințe zi de zi pe sate, de a arăta țaranului nostru calea adevărului, a științei, a iubirii desinteresate de țară, de a propaga raționala cultură a pământului și igiena și de a căuta a îmbogăți sufletul țaranului cu tot felul de cunoștințe.

Această menire este nobilă și sfântă, dar n'o pot înțelege decât oameni cu căpătâi și cu pricepere și nu toate calfele.

Măsuri de disciplină pentru femei

În timpul din urmă o parte din personalul feminin al căilor ferate române a lăsat foarte mult de dorit atât în ce privește îmbrăcămintea decoltată cât și purtarea în afară de serviciu.

Aducându-se astfel mai multe cazuri de această natură la cunoștința direcției generale cfr., aceasta a luat întinse măsuri pentru a se pune capăt odată pentru totdeauna acestei stări de lucruri îngrijorătoare.

În conformitate cu măsurile de disciplină amintim că până la 15 Martie toate femeile din serviciul cfr. sunt obligate să poarte șorturi de serviciu, în culoare neagră.

Dela această dată nici o funcționară nu va mai putea fi primită în serviciu fără șort.

Se interzic cu desăvârșire fardurile strigătoare, cofurile extravagante și toaletele decoltate, sau prea scurte.

Pedeapsa pentru aceste contraveniente va fi reținerea salariului și accesoriilor pe timp limitat, iar în caz de recidivă vor fi mutate disciplinar sau chiar licențiate din serviciu.

Funcționarele cari vor avea o purtare imorală în timpul sau în afară de serviciu, fie cu situația socială neregulată, fie prin frecventarea localurilor imorale, sau dându-se la fapte nepermise vor fi pedepsite cu mutarea pe cale disciplinară, iar în caz de recidivă cu destituirea.

Câte feluri de impozite plătim

Sunt vre-o două sute de ani, principatul românesc de atunci Moldova și Muntenia gemeau sub jugul turcesc. Sultanul din Constantinopol vindea la mezat, pe câte un an, cui plătia mai mult, tronurile celor două țări, și astfel domnia a început pe mâinile „fanarioților“, niște greci bogăți cari locuiau într-o mahala a Bizanțului căreia îi zice Fanar.

Vreme de un veac și mai bine Moldova și Muntenia n'au avut domni pământeni. Fanarioții cât timp erau la domnie căutau să adune din țară cât mai multă avere: întâi ca să-și scoată cele plătite Sultanului și dregătorilor turci din Constantinopol, apoi ca să aibe dânsii să mai poată cumpăra tronul când se împlinia vremea și trebuiau să lase locul.

Ca să scoată bani, fanarioții au pus tot felul de biruri grele asupra poporului, biruri care purtau tot felul de numiri: dijmă, depe bucate, vierit după vin, oerit după capetele oilor pe care le aveau oamenii, etc.

Dar oricât de dibaci vor fi fost fanarioții, ei n'au știut născoci atâtea feluri de dări și taxe câte sunt azi de plătit în blagoslovita noastră țară.

Pomelnicul de mai jos, înșiră numele dărilor și taxelor cuprinse sub denumirea de impozite directe și o parte din cele care alcătuiesc impozitele indirecte. Nu sunt luate în listă taxele vamale, taxele de timbru, tutun, și altele, dar dupăcum se vede și fără de acestea, rămân încă destule:

1. Impozitul agricol 20,5%.
2. Impozitul pe clădiri 20%.
3. Impozitul mobilier 13—18%.
4. Impozitul comercial și industrial 14—18%.
5. Impozitul complimentar 0,5—27%.
6. Impozitul pe salarii 4,5%—8,5%.
7. Impozitul profesional 12,5%.
8. Impozitul global 1—30%.
9. Taxa de tăiere a vitelor, vite cornute mari 25 lei de cap, viței 10 lei de cap, oi și capre 6 lei de cap. Porci 15 lei de cap.
10. Taxa pe localuri 20—30% din valoarea locativă.
11. Taxa pe teascuri mari 500 lei anual, mici 300 lei anual.
12. Taxa pe cazanul de rachiu 200 lei anual.
13. Taxa pe alambie 200 lei anual.
14. Taxa pe vânzătorii ambulanți 500 lei anual.
15. Taxa buletinelor de înscriere la biroul populației 10 lei fiecare.
16. Duplicatul buletinelor 5 lei fiecare.
17. Taxa pe clădiri noi, după fiecare etaj 4 lei metrul pătrat.
18. Taxa pe separațiuni radicale de fiecare etaj 200—5000 lei
19. Taxa pe reparațiuni de simplă întreținere de fiecare etaj 25—400 lei.
20. Taxele pe materiale de construcție la clădiri noi 2 lei metrul pătrat.
21. Taxa pe material de împrejmuire 5 lei metrul lungime.
22. Taxa pentru stradele prevăzute cu canal 0,10—0,50 lei de fiecare metrul pătrat de proprietate.
23. Taxa pentru stradele îngrijite 4—20 lei de fiecare metrul lungime de fațadă.
24. Taxa pe firmă 500 și 8000 lei fiecare anual.

Taxa pe trăsuri de piață 10 și 15 lei pe zi.

26. Taxa pe automobile de piață 30 lei pe zi.

27. Taxa pe trăsuri particulare 600 lei anual.

28. Taxa pe căruță particulară 200 lei anual.

29. Taxa pe camioane 20—30 lei pe zi.

30. Taxa pe camioane automobile 20—30 lei pe zi.

31. Taxa pe autobuse 40 lei pe zi.

32. Taxa pe vagonul de tramvai 100 de lei pe zi.

33. Taxa pe automobile și motocicletele particulare 200—12.000 lei anual.

34. Taxa pe biciclete 100 lei anual

35. Taxa pe cai la particulari 600 lei anual de cal.

36. Taxa pe cai întrebunțați în comerț și industrie 100 lei anual de cal.

37. Taxa pe servitorii de casă, 40, 80, 160, 320 și 640 lei anual.

38. Taxa pe vânzarea vitelor mari 100 lei de cap, mici 20 lei de cap, porci 50 lei de cap.

39. Taxa pe bilete de vânzare a vitelor mari 15 lei de cap, mici 5 lei de cap.

40. Taxa pe călătorii la hotel sau la han. 5, 8 și 10 lei pe zi.

41. Taxa pe câini. 30 sau 500 lei de cap anual.

42. Taxa de pompieri 10 lei pe an.

43. Taxa pe valoarea mărfurilor cărate în oraș 0,5%.

44. Taxa pe ferestre mecanice 300 lei anual de ferestru.

45. Impozite pe cheltuielile somptuare (de lux): bijuterii, automobile, mătsuri, dantele, covoare, tablouri, blănuri, rochii scumpe, aparate fotografice, etc. 10—15% din valoare.

46. Impozitul pe camerele din hotelurile de lux 10%.

47. Impozitul pe consumație în localuri publice 3—10%.

48. Impozitul pe cifra de afaceri 1%.

49. Impozitul pe spectacole 10—32% din valoarea biletelor.

50. Cotizația de boală a salarizaților 1—4 lei.

51. Cotizația de accidente 1%.

52. Taxele pentru învoile de educație, pentru cărțile de calfă, brevete de industrie 30—500 lei.

53. Taxe și impozite miniere 0,25—2% din valoarea produsului.

54. Taxa de încărcare și descărcarea mărfurilor (C. F. R.) 4—5 lei suta de kgr.

55. Taxa de cântărire și recântărire la C. F. R. 100—300 lei vagonul.

56. Taxa de locațiune și staționare a vagoanelor C. F. R. 15—25 lei pe oră.

57. Taxa de magazinaj la C. F. R. 3—5 lei 100 kg.

58. Taxe veterinare (medicul de vite) 65 lei vizita. 400 lei de vagon.

59. Taxa de curățire și desinfectare a vagoanelor de transport 300—450 lei de vagon.

60. Taxa de consumație: 1) Alcool 80 lei de hectolitru grad și 20% din valoare.

2) Alcoolul denaturat 0,30 lei hectolitru grad.

3) Berea 150 lei hectolitru.

4) Vinul 0,75 lei litru.

5) Drojdiile 3 lei kg.

6) Petrolul 1 leu kg.

7) Benzina grea 0,40 lei kg.

8) Benzina ușoară 4 lei kg.

9) Zahărul 4 lei kg.

10) Soda caustică 3 lei kg.

11) Curentul electric 0,50 lei kilovatul oră.

12) Gazul de luminat 0,25 lei m. c.

61. Dupăcum se vede mai nimic nu poate face omul fără să n'aibe de plătit taxe la stat, la comună, la județ și la toate instituțiunile publice.

Nu e nici o mirare că viața nu se poate ieftini.

Buletin Săptămânal

„Mai bine mai târziu decât niciodată“

Un eveniment de mare importanță pentru noi, înseamnă ca o sărbătoare, săptămâna care a trecut: **Italia a ratificat tratatul prin care Basarabia se alipește la România.**

La 28 Octombrie 1920 miniștrii principalelor puteri aliate: Anglia, Franța, Italia și Japonia au încheiat un act cu România, prin care recunosc drepturile noastre asupra Basarabiei, impunându-ne la anumite obligațiuni. Actul acesta a fost astfel făcut ca să aibe valoare numai după ce parlamentele statelor, în numele cărora a fost iscălit, îl vor fi întărit, îl vor fi ratificat, cum se spune cu o vorbă anume.

Anglia și Franța au întărit actul curând după ce a fost făcut. Italia, ca să nu se puie rău cu Rusia sovietică, a tot lăsat ratificarea actului, care pentru noi avea atâta însemnătate.

Japonia — pe bună dreptate — spunea: „întâi să ratifice tratatul sora noastră latină, și apoi îl vom ratifica și noi.“

Și astfel noi rămăneam într-o stare de tot grea: Basarabia era și nu era a noastră. Era căci hotărâse astfel toată suflarea românească. Nu era, căci nu recunoscuseră acest lucru țările mari din Apus. Dacă într-o bună zi Rusia se împacă cu Anglia, Franța, America, Italia și Japonia, putea să ne ceară Basarabia înapoi pe temeiul că nu ne-a încuviințat nimeni s'o alipim la România.

În anul trecut, d-l general Averescu a fost în Italia, a încheiat cu d-l Mussolini un tratat de alianță, dar tot n'a putut obține imediat, din partea acestei țări, ratificarea tratatului de recunoaștere a Basarabiei. Săptămâna trecută d-l Mussolini s'a hotărât să întărească actul nostru.

Este — fără îndoială — mare fericire pentru țară și mare merit pentru guvern.

Decât acum, după ce stăpânirea noastră asupra tuturor țărilor locuite de români s'a statorit pe deplin, este de datoră și a guvernului de acum și a celor viitoare, să caute a îndrepta greșelile ce s'au făcut față de frații dintre Prut și Nistru.

În Basarabia — după cum s'a arătat de multe ori prin ziare și dela tribuna parlamentului, — s'au făcut multe nedreptăți, s'au comis multe nelegiuiri, de către oameni fără suflet, și poporul bătut de Dumnezeu cu revoluția rusească, a mai fost amărît și măhnit apoi de câțiva netrebniți cari în loc să-și facă datoria, au căutat să se îmbogățească pe căi neîngăduite.

Poate că Italia mai amăna ratificarea tratatului de recunoaștere a Basarabiei, „împlinirea angajamentului luat în 1920“, dacă nu era războiul din China.

Așa e politica internațională: ca la jocul de biliard: trântești bila într-o margine, cu gândul să nimerești cine știe ce altă țintă.

Legăturile dintre Italia și Anglia se strâng din ce în ce.

Ca să-și dovedească prietenia față de Marea Britanie, Italia trebuie să slăbească amicița cu Sovietele. Ratificarea tratatului nostru este prima dovadă că e gata la acest sacrificiu.

Cicerin, puternicul Sovietelor de azi, trebuie să fie tare necăjit. Unul câte unul statele Europei se îndepărtează de Rusia, care rămâne în bune legături numai cu revoluționarii chinezi.

Japonezii încă sunt gata să dea ajutor englezilor în China, așa încât în cele din urmă, sovietele rușești vor înțelege că trebuie să-și schimbe politica de taler cu două fețe.

Am spus mai sus că ratificarea tratatului de recunoaștere a Basa-

rabiei a întărit mult situația guvernului. Până în săptămâna trecută, miniștrii Goldis, Lupas și Ion Lapadatu, împreună cu toți acei cu cari alcătuesc „partidul național goldist“ hotărându-se să nu primească înțocirea d-lui general Averescu, de-a se înscrie în partidul poporului, și de a înceta să mai existe ca grupare aparte, au produs oarecari încurcături.

Președintele Consiliului trebuia sau să se împace cu refuzul goldiștilor, sau să le ceară dimisiile. Dar plecarea celor trei miniștrii ar fi pus în primejdie întreg guvernul. — Astăzi însă d. general Averescu poate să ia ce măsură va voi, guvernul rămâne tare.

Procesul ungarilor expropriați în România, după ce a fost în fața tribunalului mixt român-ungar, dela Paris, a ajuns la **Liga Națiunilor**, de unde n'ar fi trebuit să plece nici odată.

Încă din săptămâna trecută, am arătat că ungurii au cerut să ne supunem hotărârilor unor arbitrii și că, la Paris, sa instituit un tribunal cu d-l Cederkranz, un suedez, președinte.

Avocații noștri au arătat tribunalului că el nu poate să judece o lege, făcută într-o țară liberă și care se aplică deopotrivă pentru români ca și pentru unguri, — cu atât mai mult pentru unguri cari au plecat din România. D-l Cederkranz împreună cu judecătorul ungar, — al nostru s'a retras — au hotărât că sunt în drept să hotărască, chiar dacă lucrurile stau astfel, și au pretins să se înceapă desbaterile pentru fiecare caz.

D-l Titulescu delegatul nostru la **Liga Națiunilor**, a adus în fața „sfatului de popoare“, care este această instituție, chestia tribunalului mixt român-ungar dela Paris.

Cu multă dibăcie a vorbit d-l Titulescu și „Liga Națiunilor“ găsind că are dreptate, în cele ce spune, a ales din sânul ei trei inși: pe d-l Chamberlain delegatul Angliei, împreună cu delegatul Japoniei și al Chinei, cari să cerceteze chestiunea și s'o aducă iară în desbatere la Iunie.

Un grup tot mai numeros de tineri din partidul național-țărănesc, au înființat la Cluj o organizație „**Tinerimea dela Chemarea**“.

Acești „chemăriști“, cum li se spune, au aranjat pe fiecare Duminică câte o conferință. La cea din Duminică trecută a vorbit d-l deputat **Voicu Nițescu** despre „**foști voluntari**“, românii ardeleni cari, în vremea războiului, prizonieri prin Rusia, Italia sau Franța, s'au adunat și au cerut să fie lăsați să plece în România să lupte alături de frați.

Pentru aceștia foști voluntari, pentru care statul până acum n'a prea făcut mult, d-l Dr. Voicu Nițescu vrea să lupte, să li se dea ce-i dreptul lor, să fie împroprietăriți și făcuți grăniceri la marginile țării. Ei vor fi straia cea mai neclințită a hotarelor noastre.

O serie de fapte diverse de oarecare însemnătate, s'au petrecut săptămâna trecută: cefești Petru St. Gheorghe, Enache Ștefan, Soția M. Gheorghe și Gheorghe Nica au fost omorâți, iar frații Stelian și Ioan Take grav. răniți, într-o ciocnire a două trenuri de marfă, în stația Crivina, între Chitila și Ploesti.

Ceața, și în bună parte, nepăsarea au produs această nenorocire.

Vaporul împăratul Traian, care a

Intâmplări din Paris

Multe lucruri se întâmplă în orașele mari ale lumii, dar ca în Paris, cetatea așa zisă a luminii, totuși nu se întâmplă.

În Parisul tuturor fericirilor și nenorocirilor, înălțărilor și scăderilor, bogățiilor și celor mai lucioase săracii, statisticianul are în continuu destul material de utilizat, oferit de întâmplările cotidiene.

Extragem câteva date interesante dintr-o statistică recentă: În ultimul an au sosit la Paris 70.798 de străini și anume: Italiani 13.522; Ruși 6.444; Polonezi 6.371 și alte naționalități întrun număr mai mic.

Dintre aceștia 4000 au înaintat cererile de naturalizare, cerând încetățenirea franceză.

Tot în cursul trecutului an, la Paris s'au produs 3.941 sinucideri, în lumea din toate rangurile sociale și din motive diferite.

Serviciul de ecarisaj a cules dupe străzi 10.000 de câini vagabonzi, dintre cari numai 900 au fost ceruți de stăpânii lor.

Accidente de stradă, cu urmări mortale au fost 429.

Numărul obiectelor găsite se urcă la 159.898, dintre cari sunt 30.000 de umbrele.

Deasemeni s'au comis 164 de crime, 308 lovituri de cuțit și alte răni grave.

În total s'au furat 944 de automobile.

Din cifrele de mai sus cetorii noștri își pot face o icoană curată despre starea faptică din capitala Franței.

Un adevărat iad peste care demonii plutesc cu ghiare de desfrâu.

S'au furat într'un an 944 automobile. Splendid! La noi nu s'au furat nici în întreaga țara 944 de cai.

Și totuși se plânge lumea că la noi se fură mai mult decât în alte părți. Minciună sfruntată! Dovadă ne servește statistica Parisului. Sunt și țări cari ne-o iau înainte.

Soarele

D-l profesor universitar I. Maior a ținut de curând o conferință în cadrele Extensiunii Universitare, din care reținem următoarele părți interesante:

Sunt nenumărate teoriile cari au cercat să explice viața soarelui. Gilman, cel dintâi, a formulat o teorie, cu privire la această teză susținând că soarele își menține căldura prin cometele, cari cad neîncetat în focul imens, atrase de puterea lui uriașă. Această teorie a trebuit să fie abandonată. Helmholtz susține că soarele se contractează veșnic și astfel își menține căldura până când va pieri.

În timpul din urmă sa formulat teoria după care un kgr. din soare conține 1 miligram de radio, care ne dă căldura și lumina cu aceeași putere.

Adevărul a fost formulat numai cu câțiva ani înainte. Orice atom e un sistem planetar. Având un nucleu, în jurul căruia rotește electronii, s'aseamănă într'u toate sistemelor solare.

La o temperatură de peste 7000 milioane grade și soarele are o temperatură de 31 milioane grade, armonia din atom dispare, electronii nu se mai învârtesc în jurul nucleului, ci se mișcă, în toate direcțiile. Nucleii se întâlnesc și se ciocnesc la fel cu electronii. Din această ciocnire se nasc raze scurte asemenea razelor röntgen cari înspre suprafața soarelui cresc și devin raze de căldură și lumină. O parte din materie în soare se nimicește în sensul că își pierde felul de a fi a materiei soarelui. Din aceasta se nasc mai târziu planetele cu viață pe ele.

Nimicirea materiei în acest senz în soare va decurge în 30 milioane de ani. Până atunci razele röntgen, produse în urma legii de desociere arătată, vor produce aceeași căldură și lumină.

Conferențiarul a încheiat prin a arăta că sunt învățați cari au mers până au admis viața și în soare.

I s'a urât de viață

Daniel Timuc, un copil de zece ani din comuna Popușoi județul Cetatea Albă, pentru că viața îi era chinută și amărâtă de mamică vitregă, zilele trecute s'a ascuns într'un coșar și s'a spânzurat cu o funie de o grămadă.

Ioan Timuc tatăl copilului e un om bogat. Nu de mult murindu-i soția s'a însurat cu o fată tânără Elena Barbu.

Aceasta a tot necăjit atâta pe bietul Daniel, l-a bătut, l-a lăsat gol și flămând încât bietul copil a căutat în moarte scăparea.

Iar tatăl său orbit de dragoste nu vedea nici nu-i păsa cât suferă băiatul.

Acum poate își va fi dând seama de ce-i în stare c femeie rea și păcătoasă. Dar e prea târziu.

foșt aruncat pe o coastă de nisip, nu va mai putea fi salvat și rămâne pierdut. Vor trebui cam 250 milioane lei ca să cumpărăm un altul în loc.

În Japonia un cutremur puternic de pământ a dărâmat cinci comune. Cutremurul a durat trei ore.

La bucurești casele de rugăciuni ale adventiștilor au fost închise și un predicator, Johan Bauer, adus în fața consiliului de războiu, pentru că a arătat credinșilor un film în care se văd preoți ortodoxi la ospățuri

Serviciul aerean

Conferința dela Viena.

În sesiunea finală a Conferinței Internațional Aeriene s'a discutat serviciul postal și de colete aerean. De mai multă vreme conferința intrase în legături cu oficiile postale ale țărilor care ar beneficia de pe urma popularizării serviciului postal aerean, expedierea și înmanuarea scrisorilor, precum și introducerea de metode uniforme în ce privește timbrarea.



Pasagerul va putea să ia cu sine un bagaj până la 10 kgr.

În fine s'a anunțat următoarele trei linii aeriene care pot fi socotite ca stabile și de mare însemnătate în traficul aerean. Acestea sunt: 1) Malmö (Suedia) — Berlin — Viena — Veneția — Roma; 2) Paris — Berlin — Moscova; și 3) Geneva — München — Viena — Budapesta — Belgrad — București — Constantinopol. Conferința a hotărât ca serviciul pe aceste linii să se înceapă numai decât.

Rubrica umoristică

Când își amintesc tinerii de azi de mamă...

Doi tineri de pe sate Vasile și Crișan au venit as'vară la Cluj, întâia oară.

După ce s'au minunat de frumusețile orașului s'au așezat la o masă afară, la Cafeneaua New-York.

— Ai băut vreodată turcească? — întreabă Crișan.

— Ba. Da tu? răspunde Vasile.

— Nici eu.

— Apoi să ne aduci câte o turcească s'adreză chelnărului.

Când le-a adus chelnerul turceștile, Vasile a apucat ceașca și socotind că e vre-un rachiu sau altă băutură spirtoasă a ridicat-o în dreptul ochilor, a urat tovarășilor noroc și a dat-o peste gât.

Băutura fierbinte l-a fript de i-au dat lacrimile.

— Ce plângi? l-a întrebat Crișan, văzându-l cu lacrimile în ochi.

Vrând să-l lase să se păcăliască și dânsul, Vasile i-a răspuns cu un oftat:

— Apoi mă gândesc la biata mama, răposată.

— Hai lasă gândurile triste măi frate.

Noroc să dea Dumnezeu, a zis Crișan, dând dușcă și el cafeaua.

Vasile bucurat că n'a rămas singur păcălit îl întreabă răsând acum:

— Da ce plângi și tu? ...

— Păi mă gândesc și eu la ... mămă, i-a răspuns Crișan înfuriat.

BANI SAU POEZII

O știre din America spune că Rockefeller s'a pus să scrie poezii (Rockefeller a trecut de 80 de ani).

Poezii noștri să fie precauți: Rockefeller și-a adunat milioanele INTĂI.

GENTILOMUL ȘI CROITORUL

Gentilomul — „Cum se poate domnule croitor, că nu mi-ai cerut să-ți achit datoria pentru costumul ce mi-l'ai făcut luna trecută?“

Croitorul — „Ah, n'am avut nici-când obiceiul să cer bani unui gentilom.“

Gentilomul — „Se poate asta? Și în cazul că uită să-ți achite datoria, cum-l încasezi?“

Croitorul — „Hm“, după ce trece printr'o minută de pauză, „după o anumită vreme ajung la convingerea că NU ESTE gentilom, și atunci merg la dânsul și-i cer banii.“

MODA PE STRADĂ

Ioana — „Crezi că fustele scurte și moda decoltată de azi sunt primejdioase?“

Ionel — „Da, din tot sufletul.“

Ioana — „Sănătății duduiei?“

Ionel — „Nu, sănătății mele. Eri m'am izbit cu fața de un stâlp de lampă întorcându-mă să mă uit după dânsule, și azi am intrat cu mașina într'o prăvălie!“ — A. R.

RUGĂCIUNEA PENTRU PĂGÂNI

Mama — „Lenuțo, te-ai rugat tu astăzi dimineață?“

Lenuța — „Da, mămică.“

Mama — „Te-ai rugat pentru cei vii și pentru cei morți, pentru bunicii și pentru bunica, pentru încreștinarea lumii și pentru misiunii noastre?“

Lenuța — „Da, mămică, m'am rugat pentru toți.“

Mama — „Te-ai rugat și pentru păgâni? Pentru păgânii din Asia și Africa?“

Lenuța — „Da mămică, pentru toți afară de păgânii de-alături care mi-au aruncat ieri cu praf în ochi!“

Citiți și abonați

REALITATEA

ziar săptămânal ilustrat Cluj.

Viata în lumea animalelor



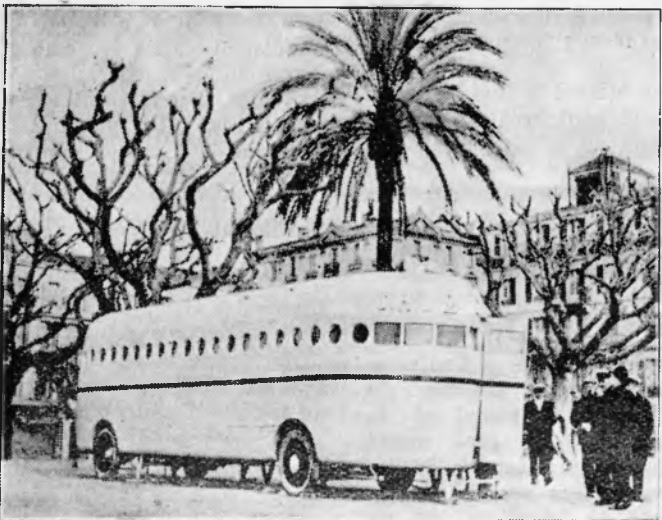
VIATA IN FAMILIE: NICU ȘI NICA!

DRAGOSTE INTRE ELEFANT ȘI CĂMILA



Imită și ei pe „frații” lor mai civilizați

PENTRU MILIONARI ROMANI



Automobilul de mai sus este „hotelul pe roți” al milionarilor americani, o invenție nouă, care are tot confortul unui mare hotel de lux și cu care fii îngerului cu sacul de bani călătoresc din loc în loc ca să-și mai astâmpere necazurile vieții. Automobilul este aranjat cu tot ce poate pofți și dori un om.



CATEDRALA DIN MILANO



PROBLEMA POLITISTA

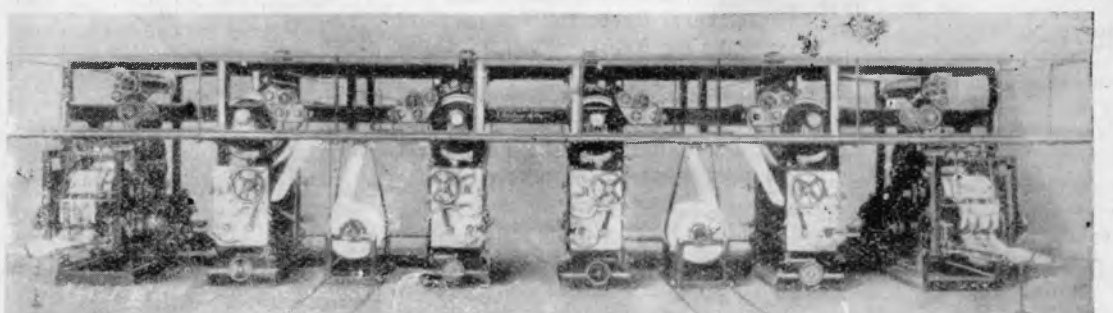
Păgubașul: „Sergent, mi-a scăpat maimuța în labirintul ăsta și nu știu cum să pun laba pe ea.”

Sergentul: „N'ai decât să pornești pe urma ei. Intră pe aici.”

(„Joke and Puzzle“)



VIAȚA IN AFRICA.



PROGRESSELE TIPARULUI. — Mașină rotativă numită „Tiefdruck”, care revoluționează arta grafică, înlocuind rotativele de azi, înlăturând trebuința matrișii și stereotipiei care dau atât de lucru și de furcă la pregătirea ziarelor. Mașina tipărește dela 1 până 4 culori, prin o singură rulare.